

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

• FOR RELIGION OG KULTUR •

71. ÅRGANG

25. APRIL 1959

A V I N N H O L D E T :

TIL KRISTI HIMMELFERD - DEN RUSSISKE MUNK - KON-
FIRMASJON I PARIS - NÅR NODDENE RINGER - JESUITT-
PATER I STUDENTERSAMFUNDET - BLIKK PÅ TIDEN -
DIKT - PIERRE L'ERMITE † - RIKHOLDIG UTENLANDSNYTT

NR
8

NESTE NUMMER UTKOMMER 9. MAI 1959.

KATOLSK INFORMASJON

Gir saklig opplysning om den katolske kirkes tro og moral. Deres De ønsker katolsk kristendoms svar på Deres personlige spørsmål, står Katolsk Informasjon til tjeneste med sitt brevkurs. Kurset består av 10 brev som sendes Dem med 14 dagers mellomrum. Eventuell korrespondanse vil bli behandlet fortrolig og besvart av kursets geistlige ledere. - Skriftlig henvendelse til:

KATOLSK INFORMASJON
Akersveien 5 Oslo

FYRINGSOLJE

brukes av

St. Olavs kirke	}	Oslo		
Bispesgården				
St. Josephs Institutt				
Vor Frue Hosp. Nerveavd.				
St. Dominikus kirke				
Lunden Kloster				
St. Elisabethsøstrenes Pleiehjem				
Sta. Katarinahjemmet				
St. Franciskus Kirke			}	Arendal
St. Franciskus Hosp.				
St. Pauls Kirke	}	Bergen		
Vår Frue Kirke				
Marias Minde				
St. Franciskusøstrenes Moderhus				
Øyenklinikken				
St. Josephs Hosp., Drammen				
St. Torfinns Klinik, Hamar				
St. Elisabeth Inst.			}	Hammerfest
St. Mikael's Kirke				
St. Mikael's Prestegård			}	Hønefoss
St. Theresia kirke				
St. Franciskus Hosp.				
St. Magnus Kirke				
St. Magnus presteg.	}	Lillestrøm		
St. Elisabeth Hosp.				
Vår Frue Kirke	}	Tromsø		
Bispesgården				
St. Olavs Kirke,	}	Trondheim		
Bispesgården				

Ved bestilling av olje:
Oslo 683466 - Service: 565690

MARIAKONGREGASJONEN, OSLO
Onsdag 29. april: Andakt i St. Josephs kapell kl. 19.30. Deretter samvær i foreningslokalet. Demonstrasjon.
Søndag 3. mai: Felleskommunion.
Søndag 10. mai: RETRETT på Vor Frue Villa, Montebello, fra kl. 9—18. Leder: Pastor Anton Taxt.
Kolsåsbanen fra Nationaltheateret kl. 8.25.
Alle katolske damer er velkommen. Meldes i tlf. 42 67 18 innen torsdag 7. mai.

ROM—ASSISI

21. juli—6. august; 17 Dage Kr. 750 (775 el. 800 etter Værelset)
Prisen dekker Reisen fra København og retur, incl. Sovevogn, Kost og Logi i gode Pensioner & Privathus til Assisi og Firenze.
Program tilsendes fra Lederen:
Paul d'Auchamp, Præst, Aakirkeby, Danmark.

KATOLSKE PLEIEFORELDRE

søkes til ett år gammel ungorsk gutt. Hans mor er syk og faren ikke i stand til å ha ham.
Hvis noen ville påta seg denne oppgaven, ber vi vedkommende vennligst ringe 41 04 41.

KATOLSK FLYKTINGEHJELP

Akersv. 5, Oslo.

ST. FRANCISKUS III ORDEN, Oslo

har møte fredag 8. mai kl. 19 i St. Hallvarvs kirke med professfornyelse. Etterpå samvær og generalforsamling i foreningslokalet, Urtegt. 29 II.

OSLO KATOLSKE MENIGHETSPLEIE

Kontortid hver onsdag kl. 11—13.
Akersv 5, Oslo.

FRANCISKUSHJELPEN, OSLO,

Urtegt. 29 II, tlf. 68 08 68, kontortid kl. 12-13 alle hverdager unntatt lørdag. Sosialkuratoren treffes etter avtale.

LITURGISK KALENDER

SØNDAG 26. APRIL, 4. s. etter Påske: Ep. Jak. 1, 17—21. Ev. Joh. 16, 1—14.
Mandag: Peter Canisius, bekj., kirkelærer. Tirsdag: Paul av Korsset, bekj.
Onsdag: Peter, mart. Torsdag: Katarina av Siena, jomfru. Fredag (1. mai): Josef, arbeidernes vernehelgen. Lørdag: Atanasius, bisk., bekj., kirkelærer.
SØNDAG 3. MAI, 5. s. etter Påske: Korssets gjenfinning. Ep. Fil. 2, 5—11. Ev. Joh. 3, 1—15. Mandag. Gangdag. — Monika, enke. Tirsdag: Pius V, pave, bekj. — Gangdag. Onsdag: Pinseaften. — Ap. og evang. Johannes ved Den latinske port.
TORS DAG 5. MAI, Kristi himmelferd. Ep. Ap. gj. 1, 1—11. Ev. Mark. 16, 14—20. Fredag: Erkeenge! Mikael's åpenbaring. Lørdag: Gregor fra Nazians, bisk., bekj., kirkelærer.
SØNDAG 10. MAI: Sønd. etter Kristi himmelferd: Ep. 1, Pet. 4, 7—11. Ev. Joh. 15, 26—27; 16, 1—4.

GUDSTJENESTER PÅ SØN- OG HELLIGDAGER I KATOLSKE KIRKER OG KAPELLER I NORGE

OSLO KATOLSKE BISPEDØMME:	Stille messe	Høymesse
OSLO: St. Olavs kirke, Akersveien 5. Biskopen og prestegården 425287. Sogneprestkontoret 414161	7.00 8.30 9.45 m. eng. pr.	11.00
St. Hallvarvs kirke, Fransiskanerne, Urtegt. 29, tlf. 680868	8.30 19.00	10.30
St. Dominikus kirke, Dominikanerne, Neuberggt. 15, tlf. 442324	8.15 9.30	11.00
Vår Frue Villas kapell, Montebello, Ullernchausséen 52, tlf. 558121	—	8.30
Grefsen kapell, Gladsvei 23, tlf. 380287	—	9.30
Lunden kapell, Trondheimsv. 309, tlf. 377868	—	9.00
ARENDAL: St. Franciskus kirke, Tyholmen, tlf. 2209	8.00	10.45
BERGEN: St. Pauls kirke, Christiesgt. 16, tlf. 15410	8.00 9.00	10.30
Vår Frue kirke, Helleveien	—	10.30
DRAMMEN: St. Laurentius kirke, Cappelensgt. 1, tlf. 832019	8.30	10.30
FREDRIKSTAD: St. Birgitta kirke, Kongensgt. 9, tlf. 1438	8.30	10.45
HALDEN: St. Peters kirke, Kristian V.s pl. 1, tlf. 1168	8.00	10.45
HAMAR: St. Torfinns kirke, Torvgaten 113, tlf. 23751	8.30	11.00
HAUGESUND: St. Josefs kirke, Haraldsgt. 21, tlf. 3195	8.30	11.00
HØNEFOSS: St. Theresia kirke, Vesterngt. 5, tlf. 266	8.00	10.30
KRISTIANSAND S.: St. Ansgar kirke, Kirkegaten 3, tlf. 4225	8.00	10.30
LILLEHAMMER: Mariakapellet, Weidmannsgt. 3, tlf. 51650	—	10.00
LILLESTRØM: St. Magnus kirke, Romeriksgt. 1, tlf. 71 28 85	8.30	11.15
MOSS: St. Mikael's kapell, Ryggeveien 24	—	11.00
PORSGRUNN: Vår Frue kirke, Sverresgt. 26, tlf. 50793	7.45	10.45
STABEKK: Jesu Hjerter kapell, Nyveien 17, tlf. 53 77 35	8.40	10.40
STAVANGER: St. Svithun kirke, Dronningensgt. 8, tlf. 25534	8.00	10.30
SYLLING: St. Hallvarvs kapell, tlf. 849028 (Drammen)	—	—
TØNSBERG: St. Olavs kirke, Sandefjordgt. 1, tlf. 119 49	—	10.45
St. Olavs kapell	8.00	—
TRONDHEIM APOSTOLISKE VIKARIAT:		
TRONDHEIM: St. Olavs kirke, Prinsensgt. 2a2. Biskopen og prestegr. tlf. 21214	8.30 19.00	11.00
St. Elisabeth Hospitals kapell, Ila, tlf. 20220	6.00	—
KRISTIANSUND N.: St. Eysteim kirke, Flintegaten 5, tlf. 2779	8.00	11.00
MOLDE: St. Sunniva kirke, Parkveien 23, tlf. 1100	8.30	10.30
DET APOSTOLISKE VIKARIAT FOR NORD-NORGE:		
TROMSØ: Vår Frue kirke, Storgaten 94. Biskopen og prestegr. tlf. 3604	8.15	10.30
St. Elisabeth hospital, Mellomveien 15, tlf. 63	6.20	—
BODØ: St. Eysteins kirke, Hernesveien 22, tlf. 21783	8.15	10.30
HAMMERFEST: St. Mikael's kirke, Strandgt., tlf. 1392	— 19.00	10.30
HARSTAD: St. Sunniva kirke, Skolegt. 4, tlf. 1205	8.00	10.30

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT FOR RELIGION OG KULTUR

Redaktør: dr. theol. Ivar Hansteen Knudsen

Redaksjon, ekspedisjon og forlag: Akersveien 5, Oslo

Kontortid: 9—16. Mandag og lørdag 9—13. - Tlf. 42 37 43

Boligtelefoner: Redaktøren 42 37 43. - Red.sekr. Kirsten Rydberg 60 86 37

Abonnement (direkte ell. gjennom postkontorene): Kr. 18 pr. år - Kr. 9 pr. ½ år. Utlandet kr. 22.

Annonser: 8 dager før utg.dagen (se nederst på omslagssiden). 24 nummer årlig. - Postgiro 159 86.

Hvorfor stirrer vi?

Tanker til Kristi Himmelferd.

Det hender at vi som mener oss forankret i kristendommens mysterieverden plutselig blir stillet spørsmål som lite tilfredsstillende lar seg besvare isolert. Svarene må gjerne bygges inn i den gigantiske sammenheng som strekker seg like fra den indre nødvendighet av Altets Gud i tre personer til verden omkring oss med sine mangfoldige materielle og åndelige realiteter eller manifestasjoner. Hvor dypt vi enn måtte makte å trenge inn i Det gamle og Det nye testaments tale, hvor fortrolige vi enn måtte være med Overleveringens vitnesbyrd, kirkefedrenes kommentarer, teologenes fortolkninger, filosofiens grunnsetninger og vår egen fornufts muligheter til kontroll, oversikt, sammenstilling og følgeslutninger — våre svar kan aldri stå for mer enn det som er selve troens definisjon: «Jeg holder det for visst».

«Tror du virkelig på jomfrufødselen? På at Kristus var Gud, at han virkelig døde og virkelig oppsto fra døden, at han før levende opp til himmelen, ja, at der gis en himmel, og at vi også skal få del i et evig liv...?» Det er slike spørsmål som ikke lar seg besvare med et kort ja, som så vanskelig lar seg løse isolert fra hele sammenhengen om Gud, hans indre liv, skapningen, Kristi sendelse, frelsergjerning og «tilbakeferd», hans fortsatte sendelse gjennom Kirken under Helligåndens ledelse, der hans guddommelige presteskikkelse er avløst av den menneskelige og dermed utlevert en langt kompaktere og frimodigere skepsis hos de spørgende enn den som i de brede lag rådet på Kristi egen tid eller kort etter hans avskjed med vår jord.

Når vi nå står foran Kirkeårets feiring av minnet om Kristi himmelferd, så velter vel igjen spørsmålene over oss om sannhetsinnholdet i den, ja, om både det som ligger forut for Guds personifiserte inntreden i vår verden, om Kristi liv og gjerning på vår klode og frem for alt om denne avskjeden som synes like ufattelig som hans fødsel. Og har vi så et svar som gir oss selv og de som spør oss en forvisning om det vi kan kalle historien mellom Gud og hans utvalgte skapning, mennesket? Kan vi på Kristi himmelferdsdag istemme vårt Gloria fullt og fast overbevist om at hans avskjed den gangen var en

bekreftelse på at Kristus var den han ga seg ut for å være og at denne avskjeden ikke var noen Guds avskjed med oss, men tvertimot kulminasjonen på hele Åpenbaringen som vi kjenner den i en ubrutt linje fra tidenes morgen?

Det er her i første rekke Markusevangeliet vi har å holde oss til, og hva han beretter om Kristi siste samvær med sine venner skiller seg ikke fra det som Lukas slutter sitt evangelium med eller innleder det annet skrift som er tillagt ham, Apostlenes gjerninger. Her slår det oss at det ikke er noen atmosfære av umiddelbar tristhet til stede hverken hos Kristus eller dem han tok avskjed med. Men hans oppfaring og følgende «forsvinning» kom nok de elleve øyenvitnene, de nærmeste disiplene hans, noe uforvarende fore, til tross for alle forutsigelser og forberedelser. Det er som når vi står ved en kjærs dødsleie og ser og venter på det uunngåelige: Når avslutningen er der som et faktum, blir vi uomgjengelig grepet av en momentan undring. Det levende bånd er med ett blitt slitt over. Ventet, men likevel plutselig. Og så kommer sorgen sigende innover oss.

Men slik var det ikke hos apostlene. De hadde alt én gang sett eller erfart Mesterens legemlige død. Dette her var noe annet. Visst var det vemodig å skilles legemlig fra ham som så totalt hadde omkalfatret deres eget personlig liv og trukket dem inn i en fremtidsskjebne som helt sto og falt med det motsatte av døden, nemlig troen og håpet på den *absolutte udødelighet!*

Og var det ikke udødelighetens første inkarnasjon

Kristi Himmelferd. — Bokminiatyr fra det 10. årh. av Bento Liebano.

de nå sto og stirret mot i det høye? En sky tok ham bort fra deres øyne, og, innhyllet i den, svevet en som av kjødet hadde en kvinne de kjente til mor, og til far . . . en skjult, høyere makt. En makt som var noe annet enn suverent skapende, noe annet enn den overnaturlige befrukter, men den direkte *fødende*. «Født, ikke *skapt* av Faderen fra evighet», er trosartikkelens vise formulering. (Vår moderne utforskning av celle-spaltningen med jomfrufødselsens reelle mulighet skal her bare antydes, men må tas med i betraktningen. For «født av jomfru Maria» er en biologisk kjensgjerning, selv om hennes moderskap må forstås «instrumentalt». Hun var *utvalgt* til mor for sammen med Josef å hegne om *Gud Faderens egen enbårne*, til å bære ham frem i menneskelig skikkelse, han den førstefødte av Guds tanke i evighetens uopphørlige nå.)

Vi har ingen rett til å utelukke disiplenes viten om dette. Ja, deres langsomme begripelse av det ekstraordinære ved Guds menneskevordelse i Kristus er tvertimot en slående parallell til vår egen langsomme, nølende erkjennelse når vi først forsøker å trenge inn i mysteriene.

Med Kristi inngang i vår verden ruller også k o r s e t s mysterium opp for oss. Ville vi, oppriktig talt, ha noen tiltro til Kristus om han hadde gått utenom vår lidelse — den som nødvendigvis henger sammen med vår eksistens i *tiden* — som ikke betegner annet enn en måling av *bevegelsen*. (Kfr. vår tidsmålings tilknytning til jordens omdreining om solen.) Der hvor det er bevegelse er også slitasje, forgjengelighet. Religiøst kalles det «lidelse» og «død». Hadde Kristus gått utenom denne lidelsen, da hadde han intet å si oss. Men han gikk rett inn i den, og ikke bare delte våre kår, men definerte ved sitt liv og død det individuelle løsen for vår frelse: Tok korset på seg, og gjorde seg til ett med dets symbol.

Vår tids store kristne feil er at vi har skilt vårt Forbilde fra korset. Vi har beholdt Kristus, den oppmuntrende, forjettende, seirende Kristus — men har skilt korset fra ham. Og dog lyder hans appell slik: «Ta mitt kors opp og følg meg. I det er det frelse».

Gjennom korset seiret han over døden. Ved å seire over døden kunne han vende tilbake til livet: det evige. Vi vet ikke hvordan *det* er. Men hans gjerning står for at det går over det jordiske — som er forgjengelig — og opp i det uforgjengelige.

Når Noddene ringer . . .

— Jeg lover å komme hjem når noddene ringer, sa min lille fireårige datter og så opp på meg med de store mørke øynene sine.

— Hva er det du sier, unge? Setningen ble gjentatt uten at jeg ble klokere. Kajatine ble bare litt irritert og usikker, og så kom det:

— Jamen far, du sa jo selv at de het noddene, de gamle damene med de vide svarte klærne, de som alltid går to sammen, vet du. — Der kom forklaringen! Der hadde man resultatet av å snakke med dedd nese, eller for å være helt nøyaktig, tett nese.

Javisst ringte nonnene med den lille ringeklokken sin klokken syv, akkurat når det var tid for snille og lydige barn på Montebello og Søndre Huseby å gå hjem til mammaene sine.

Hvorfor stiller vi spørsmål som røper så megen vankundighet — om Gud som ble menneske på så underlig vis, om hvorfor han tok *vår* død på seg, om hvorfor han beseiret den, om hvorfor han forlot oss? Hvordan kan vi vente å innhente Allmakten og Allvisdommen i vår begrensede makt og visdom? Kristi nærmeste venner forsto bare *stykkevis* hans handlinger og løfter. Men det var nok til at de satte sitt liv inn for det!

De stirret en stund, kanskje lenge, mot det siste syn av ham — det kunne jo også bare bety en lengsel etter å se ham igjen. Men straks forente de i gjerning seg selv med både ham og korset. Gjør vi det samme, har vi rett til å stirre mot det høye. Men forventningen om *gjensynet* gir svar på våre siste spørsmål.

De tte gjensynet som Kristus lovet apostlene for han forlot dem, opptok dem like meget som hans avskjed med dem. Og de spurte ham like ut om når det ville bli og hvordan det ville arte seg: «Herre, reiser du på den tid riket opp igjen i Israel?» Men til svar fikk de bare dette: «Det er ikke deres sak å kjenne tider og timer som Faderen har fastsatt i sin egen makt. Men dere skal få kraft av den Hellige Ånd som skal komme over dere, og dere skal være mine vitner i Jerusalem og i hele Judea og Samaria til verdens ende».

Svaret kan synes som en avvisning, men det er det ikke. Med Helligåndens bolig i vår sjel, har også Gud Sønnen fortsatt sin bolig blant oss. Med sitt nærvær i Alterets sakrament, til tilbedelse og til mottagelse, er han forblitt den livgivende, nærende og trøstende. Og med Kirken som han grunnla har han gitt oss et hjem på denne jord som spenner langt utover Judeas og Samarias grenser, og dens tak raker til selve himmelens hvelving der Grunnleggeren troner ved Guds høyre side.

Hvorfor så stirre mot stjernene eller mot skyene eller mot intetheten når vi på så mange vis ennå har ham midt iblant oss!

I. H. K.

BØNNENS APOSTOLAT:

MAI: For de legfolk som arbeider blant ungdommen.

— At muhammedanerne ved Maria må nå til erkjennelse av hennes guddommelige Sønn.

Den vesle Angelusklokken hadde man lært seg til å bli glad i. Den er så presis som om den skulle hatt verk og visere, og aldri slår den hårdt og manende, med malmtunge drønn, som statskirkeklokkene borti Ullern.

Nei på Montebello klemter de fredelig og så usvikelig trygt og sikkert, det er som den vesle kapellklokken vet at tross ustanselig nye løftebrudd og kriger og alt mulig vondt rundt om i verden, er det hundretusener klokker som sammen med den signer dagen og minner om at moderkirken består og har plass til alle . . .

— Men tiden går mot aften. De spede, fredelige klemtene fra kapellet under grantrærne klirrer utover en blålig og stille våraften, med bråtebrannsrøyk fra villahavene. Kajatine kommer inn med røde roser under de mørke øynene.

— Nå ringte noddene, og her er jeg!

Arne Durban.

(Fra en kronikk i Morgenposten.)

Den russiske munk

Russlands historie og munkevesen er ofte blitt forbundet med hverandre. Klostrene var en levende kilde til nasjonens åndelige liv, en kilde som ikke engang fyrstene kunne overse. På den tid da Moskva stolt tiltok seg navnet «Det tredje Rom», og tsarene forsøkte å gjøre kirken til en statsinstitusjon, høyde ikke klostrene seg for myndighetenes maktbegjær. Filip, metropolitt av Moskva, som tok til orde mot tsar Ivan den grusomme og hans terrorvirksomhet, kom fra klosteret Solovetzk. Han ble kastet i fengsel og myrdet av Ivan, men likevel forble Solovetzk-klosteret en bastion for åndelig og moralsk uavhengighet. I det 17. århundre motsto dette klosteret en beleiring fra tsarens tropper som varte i syv år, for å forsvare de «Gamle troende», en gruppe som sto i opposisjon til den offisielle kirke på liturgisk og tradisjonell grunn. Munkene i Solovetzk overga seg til slutt, men de «Gamle troende» seiret på en måte ved at de fremdeles utgjør en egen gren av den russiske ortodokse kirke. De er sterkt knyttet til de eldste liturgiske tradisjoner i Russland.

Solovetzk-klosteret, som lå på en øy i Hvitehavet, var et av de mest kjente i Russland. Dets beliggenhet

tiltrakk fromme sjeler, det var et sentrum for kontemplativt liv og for liturgi i et område hvor menighetene var få og isolerte. Alle som bodde i den nordlige del av Russland gjorde pilegrimsreiser til Solovetzk, ikke bare bønder, men unge mennesker som skulle gifte seg og industriarbeidere fra St. Petersburg. Enkelte av dem ble der noen dager for å delta i en retrett, og hjalp da samtidig til med forskjellige arbeider i klosteret. Her var omkring femti verksteder, og klostersamfunnet forsørget seg selv helt ut. I verkstedene arbeidet snekkere, grovsmeder, sadelmakere, skipsbyggere, sølvsmeder, glassblåsere og krystallslipere, bakere, fiskerøkere, hermetikknedleggere. Der var arbeide for alle som hadde lyst til å prøve seg, og noen av de besøkende reiste ikke tilbake til sine hjemsted, men ble i klosteret enten som permanente gjester eller som postulanter.

Under bolsjevikerevolusjonen ble en del av klosteret innrettet som fengsel for biskoper, prester og legfolk. Og slik ble det store ishavsklostret scenen for ubeskrivelige lidelser, både for russiske ortodokse og katolikker som ble internert der side om side, dømt til enten hardt arbeide eller døden.

Et annet betydelig retrettsted i nord var Valaamo ved Ladogasjøen. Det var et av Russlands eldste klostre og antas å være grunnlagt i det 10 århundre, da de første greske misjonærer ankom dit, altså endog før Russland var omvendt til kristendommen. Også Valaamo var anlagt på en øy, adkomsten dit måtte foregå med båt, og det kunne ofte være farlig. Avstanden var omkring tre mil, men selv om været var pent, fikk pilegrimene en følelse av at de forlot verden og oppdaget nye åndelige dimensjoner. I likhet med Solovetzk, var Valaamo selvforsørgende og hadde en stab av dyktige byggmestere, ingeniører og teknikere. Når prioren eller «igumen» som han kaltes, ga en eller annen tillatelse til en munk eller en besøkende, ble det sagt at han bekjentgjorde eller proklamerte sin avgjørelse, ikke som en sjef, men snarere som en basunengel. I Valaamo og de fleste russiske abbedier var det flere kategorier munk, noen var presteviet, andre hadde avlagt munkeløftene, men var ikke prester, og andre igjen var noviser og postulanter. Dessuten var det i disse, såvel som i alle orientalske strenge klostresamfunn, enda en kategori, de såkalte «shimo-monakhy» eller eremitter. Med abbedens tillatelse levde de fullstendig tilbake trukket i skogen eller i underjordiske celler, langt fra den øvrige del av klostresamfunnet. Disse eremitter hadde forpliktet seg til absolutt taushet, ofte

Dette foto er tatt så sent som ifjor og viser pilegrimer utenfor Zagorsk-abbediet, der de kommer for å be ved St. Sergius' relikvier. (Sergius ble lyst hellig i 1448—49 av Den ortodokse kirke og æres også for sin hellighet av troende av romersk ritus).

talte de i årevis bare med sin skriftefar. De var fritatt for arbeide i klosteret, og fikk mat bragt ut til seg. De kom til messen, eller de leste messen i sine celler, etter som *igumen* hadde forordnet. En gang iblant fikk de motta besøk, men spesiell tillatelse måtte da innhentes.

Maten i Valaamo var rikelig tilmålt og god. Kjøtt var ikke tillatt, men Ladogasjøen er rik på fisk, og på øyene vokser bær og grønnsaker. Melk, smør og egg var ikke tillatt i fastetiden, de brukte da bokhvete, hirse, frukt, sort brød og planteolje. Eremitenes måltider var enda mer spartanske, de spiste ikke fisk og bare visse grønnsaker.

Valaamo var et av de siste tilfluktssteder for det russiske munkevesen. Klosteret var åpent også etter revolusjonen, men ble så stengt av de sovjetrussiske grensemyndigheter. Munkene ble spredt, noen av dem slo seg ned i Finnland, andre bygget opp igjen et samfunn i Russland.

I det 18. og 19. århundre ble to betydningsfulle åndelige sentrer opprettet; begge var basert på det tradisjonelle klostervesen, men de introduserte likevel en ny ånd. Det var Sarov og Optyna.

Sarov-klosteret ble berømt på grunn av St. Serafim, en av Russlands mest populære helgener. Til å begynne med var dette klosteret bare et underjordisk samfunn, munkene bodde i kjellerganger og rom i Tambovområdet. Senere bygget munkene celler og en kirke over jorden. Men eremittånden var stadig levende. Først etter tolv års fullstendig ensomhet og enda fem år i klosteret, åpnet St. Serafim sin celle for dem som søkte hans veiledning. Han døde i 1833 og ble kanonisert av Den ortodokse kirke i begynnelsen av det 20. århundre, kort tid før revolusjonen. Kommunistene har aldri greid å ødelegge St. Serafims anseelse. Han er nå mer enn noesinne den ledende i russisk religiøst liv. Man kunne si at helgenen fra Sarov er for religiøse russiske sinn hva Therese av Lisieux er for katolikker i vest.

Det andre store kloster var Optyna Pustyn i Kalugaområdet, sør for Moskva. I det 19. og første del av det 20. århundre var Optyna et kjent retrettsted, ledet av lærde og erfarne munkere. Mange russiske skribenter og intellektuelle reiste dit for å delta i retretter, blant dem Gogol, Tolstoj, Solovjev og Dostojevskij.

Både munkere og nonner i Russland var, i likhet med benediktinerne i Vesten, innviet til *Opus Dei*, (egt.: Guds arbeide, men ment som den daglige korbbønn.) Det liturgiske officium, som var svært likt benediktinerens, begynte ved midnatt og fortsatte dagen igjennom med matutin, laudes, vesper og kompletorium, samt to eller tre fellesmesser hver morgen. Hele klostresamfunnet deltok i officiet. Eremitene var fritatt, de leste tekstene i sine celler både om dagen og ved nattetider.

Foruten *Opus Dei* tok de russiske munkere seg spesielt av fattige, sultne og syke mennesker. Nonnene i Shamordino, hvor Tolstoj's søster var nonne, opprettet et offentlig helse- og velferdssentrum så godt utstyrt som det var mulig på den tid. Omkring 15 000 mennesker kom hvert år til Solovetzk og ble skaffet husrom, mat og klær av munkene. Zagorsk-abbedit mottar endog i dag ikke bare turister, men fattige vandringsmenn og pilegrimer. De kommer gående for

Konfirmasjon i Paris

Av Pierre l'Ermite - † 16. april 1959

Det er konfirmasjon. Kirken er full av unge — gutter og piker — som har samlet seg der for å motta fermin-gens eller konfirmasjonens sakrament. Rundt om dem en krans av foreldre, gudmødre og gudfedre.

Atmosfæren er strengt alvorlig, helt forskjellig fra den milde stillheten omkring den høytidelige Kommunion.

Under kirkens portal venter to vakter med hellebarder på biskopens vogn. Den blir antagelig forsinket, for biskopen har konfirmasjon også i en annen menighet.

*

Det høres to stokkeslag, og biskopen ankommer fulgt av en kannik. Sognepresten tar imot ham og gir ham vievann. Og kortesen beveger seg oppover mot det opplyste alter mens folkemengden følger oppmerksomt med.

Det er det samme om man lever i flyvemaskinenes, i atomets, i månereisenes tid; en biskops nærvær er og blir en begivenhet, noe helt utenom alt rent jordisk.

Rundt om i hjemmene kommer man i aften til å tale om denne biskopen . . . hans «tusenårige» drakt, hans elskverdige vesen og hans preken.

*

Biskopen står ved kommuniensbenken. Med mitra på hodet og stav i hånden taler han til de unge med faderlig autoritet.

Men ikke lenge . . .

å be ved St. Sergius' relikvier. De går også på sine ben til det underjordiske klostret ved Kiev — hundrevis av kilometer. Dette er ikke noe usedvanlig, selv etter at det ble jernbaner i Russland måtte en pilegrimsferd foretas til fots. Og det fortsetter — også med våre dagers moderne kommunikasjonsmidler.

Hvordan har det gått med klosterlivet i Russland under Sovjetstyret? Som vi har sett, er St. Sergius og klosteret ved Kiev åpne, men Solovetzk og Valaamo er stengt. I følge de nyeste opplysninger er fremdeles omkring 60 religiøse ordenssamfunn i virksomhet i Russland. Mange klostre måtte en tid, mens antireligiøse forfølgelser pågikk, gå under jorden eller bli registrert som «jordbrukssamfunn». I dag er disse samfunn offisielt godkjent. I nord, ikke langt fra den gamle by Pskov, har et antall munkere fra Valaamo gjenopprettet et sentrum i Petchera-klosteret, og har tatt opp igjen sin ordens strenge regel. I Kiev er det to nonnesamfunn som forarbeider presdetrakter.

Til tross for førti års propaganda fra regjeringen, eksisterer det fremdeles russiske klostre. Antallet er meget lite hvis man bare regner med de synlige. Men ingen kan si hvor mange eremitter fremdeles lever i det uendelige Russlands skoger og huler. Utvilsomt lyser det russiske klostervesens ånd stadig under den tause himmel, i ødemarkene eller ved fjerne sjøers strender, akkurat slik som Alyosha Karamasov så det om kvelden for sin store innvielse.

For etter konfirmasjonen i denne kirken har han en tredje, i utkanten av Paris.

*

Mine kjære barn. Den kristne har alltid trengt styrke. Tenk på martyrene i de første århundrer... på våre misjonærer som i øde utmarker risikerer livet for at hedningene skal bli kjent med Jesus Kristus.

Men også dere trenger krefter, til livet hjemme og på skolen. Livet er en konstant kamp, Satan forsøker å skade dere, å ødelegge spiren til de gode kristne som dere skulle være.

Denne styrke får dere gjennom konfirmasjonens sakrament. Det er uunnværlig i dagens forpostfektninger... i morgensdagens alvorlige fristelser.

Mange av dere kommer nok til å falle. Konfirmasjonen gir kraft til å reise seg igjen. Å arbeide på frelsen er ikke å ikke falle. Det er å være urokkelig bestemt på å komme seg opp igjen, alltid og likevel. Og å hevne seg på Satan for hans angrep.

*

Her blir det en pause. Biskopen ser på barna som lytter oppmerksomt. Og han fortsetter:

Tenk på apostelen Peter... Han elsket utvilsomt Kristus. Han hadde sagt det flere ganger. Og han var oppriktig.

Og så fornektet han ham fordi han var redd... Og for hvem? Merk dere det, — for en stakkars ungpige som arbeidet på stedet.

Hør hva han svarte da han henviste til sin guddommelige Herre: «Jeg kjenner ikke denne mannen...!»

Og denne mannen var Jesus Kristus! For et øyeblikk siden hadde Peter mottatt den hellige Kommunion fra hans hånd!

Men i stedet for å gå og henge seg som den sørgelige Judas, greide han å reise seg igjen. Hvorfor?... Fordi han hadde mottatt Den hellige Ånd.

Også for dere ber den hellige Kirke Gud om motstandskraft og besluttsomhet.

Å, jeg vet det godt, jeg leser det i øynene deres... I dag er dere fylt av kjærlighet og god vilje. Men i morgen allerede er det å ta kampen opp, på den mørke slagmarken. Derfor, hold kontakten med prestene... Måtte ingen, intet, noensinne skille dere fra Gud! Så dere når livet er slutt kan si: Jeg har kjempet den gode strid... Og det var hardt mange ganger! Men det holdt, jeg mistet aldri troen.

*

Biskopen sitter i sin biskopstol og meddeler fermingens sakrament til hver enkelt. Ved siden av ham står sognepresten og betrakter disse små kristne som er hans.

For et mysterium bak hver av disse panner som bøyer seg frem...

Kanskje er det blant dem fremtidige prester, kanskje helgener. Og der er sikkert også — ak ja — andre emner.

Inne fra Tabernaklet på alteret ser Kristus på dem også. Hvem av dere skal forråde meg?

Jesuittpater i studentersamfundene i Trondheim, Bergen og Oslo

Prof. dr. Hans Wolter, S.J.

I forrige uke hadde Norge besøk av en tysk jesuittpater, professor i kirkehistorie ved Sankt Georgen i Frankfurt, prof. dr. Hans Wolter. Det var studentersamfundene i Trondheim, Bergen og Oslo som hadde gått sammen om å innby pateren til å tale om «Vatikanets stilling i verdenspolitikken», og foredragsrekken ble avsluttet i Oslo, der han holdt sitt foredrag lørdag 18. april.

Dr. Wolter delte sitt foredrag opp i tre hovedpunkter: 1) Utøver Vatikanet virkelig en verdenspolitisk aktivitet? 2) Hvor ligger mulighetene for at Vatikanet kan ivareta en verdenspolitisk funksjon. 3) Grenseområdet for Vatikanets utøvelse av en effektiv verdenspolitisk aktivitet.

Hovedtyngden i foredraget lå på Vatikanets stadig voksende fredsbestrebelsler, for, som han sa, freden mellom folkene er en grunnleggende betingelse for å bringe Kristi budskap frem, et budskap som jo i seg selv har menneskets indre fred som hovedtema.

I det etterfølgende ordskifte — som ikke var ladet med for stor spenning — fikk pateren på en forespørsel anledning til å presisere at Kirken på ingen måte ser sin oppgave begrenset til det rent religiøse område. Uløselig knyttet til dette kommer plikten til sosialt arbeide i videste forstand, ikke bare det som den nærmeste og aktuelle nød kaller på, men et bredt sosialt program som kan fremme den sanne sosiale rettferdighet verden over. Videre gjorde pateren det klart hvordan Kirkens evangeliserende virke trekker en kulturell misjon med seg, og nevnte at den nåværende pave i en årrekke representerte Vatikanet på Unesco-konferansene. Han forklarte også hvorfor Vatikanet ikke har noen diplomatisk forbindelse med f. eks. de Sovjet-dirigerte land. Det betyr ikke, sa han, at Vatikanet på noen måte vil unddra seg omsorgen for de troende i disse land, men at omstendighetene hindrer en gjensidig offisiell forbindelse.

Pateren foredrag ble livlig applaudert. Ikke minst fikk han honnør for at han fremførte foredraget på flytende dansk — noe av en prestasjon, idet han bare hadde oppholdt seg i Danmark i et tidsrom av tre måneder for tyve år siden!

«KIRKEN»

av pastor van der Burg, gir akkurat det greie og oversiktlige svar man først trenger når spørsmålet gjelder katolsk kristendom.

Kjøp den selv eller gi den bort! 145 s. Pris kr. 5.—

St. Olavs Forlag, Akersv. 5, Oslo.

BLIKK på TIDEN

OLDENBORGERE

■ Utnevelser av embetsmenn ut fra politiske motiver og beregninger er i seg selv en uting og en plett på demokratiet, uansett hvilken regjering det er som begår — eller forlenger — misbruket. Men dobbelt hårreisende blir det dersom dette misbruket — via en statskirkeordning — truer med å trenge inn i et kristent kirkesamfunn.

I Bodø har den stedlige arbeiderpartiavis, om vi skal tro «Verdens Gang» (9. april), nylig anstillet meget åpenhjertige betraktninger over det faktum at den lutherske biskop i Sør-Hålogaland faller for aldersgrensen til høsten. Bladet har blant annet utsett seg en «antagelig» efterfølger på bispestolen ut fra motiver som vel ikke nettopp kan karakteriseres som evangeliske, og som angjeldende pastor sikkert er den første til å underkjenne som usaklige. Avisen skrev nylig at pastor N. N. «er i mangt på bølgelengde med arbeiderstyret, selv om han i enkelte spørsmål stiller seg kritisk til arbeiderbevegelsen. Han var en av de geistlige som stilte seg forståelsesfull til a-partiets forslag til ny skolelov, som en rekke prester og de fleste biskopene gikk til angrep på.»

MARIA

Ditt navn
er så fullt
av moderlig kjærlighet
at hjertet
når det nevner det —
beruses.

Ditt navn
er så fullt
av kommende løfter
at hjertet
når det tenker på dem —
frydes.

Navnet Ditt
er en evigvarende sang.
Er en himmelsk hymne,
en duft av blomster —
en livets duft.

Maria! . . .

Domenico Aiello

Det som forbauser her er den ubesværede maktglede og den forhåpentlig ubevisste forakt for et kristent kirkesamfunns egentlige kall og oppgave i samfunnet som dette resonnementet røber. Det er forhåpentlig ikke altfor typisk for politikernes forhold til den konfesjon som «forbliver Statens offentlige religion». Og vi tror da så godt om våre protestantiske medkristne, uaktet de farlige lutherske tradisjoner av underdanighet overfor øvrigheten, at vi her ventet å se Statskirken kreve ettertrykkelig respekt for sitt embedes åndelige og kirkelige karakter. Oldenborgernes kirkepolitikk bør få hvile i fred.

OPERASJON «SOLIDARITET»

■ I Norge er vel Oscar Cullmann's navn knapt kjent utenfor en liten gruppe internasjonalt orienterte fag-teologers krets. Han er professor i oldtidens kirkehistorie ved universitetet i Basel og en av de ledende lutherske teologer i verden idag. At hans navn har vært lite fremme blant skandinaviske protestanter har vel én av sine grunner i at hans tenkning i høy grad er preget av en alvorlig og rolig dialog med den katolske kirke — et tankeperspektiv som med få unntagelser møter heller lite forståelse i nordisk protestantisme og økumenikk, enda så vesentlig som en skulle tro den måtte være for enhver reformatorisk tankegang.

I tillegg til sine vektige teologiske verker, blant annet en avhandling om «Kristus og tiden» og en studie over apostelen Peter, der han på mange måter imøtekommer katolsk tankegang, har professor Cullmann ganske nylig vakt internasjonal oppsikt med et lite skrift på bare 70 små sider. Det bærer titelen «Katolikker og protestanter. Et forslag til kristen solidaritet».

Spiltelsen mellom katolske og protestantiske kristne er synd mot Kristus, sier Cullmann. Men det er en illusjon å tro at en gjenforening er noe som ligger like for hånden. Protestanter kan ikke akseptere pavens primat, og katolikker kan ikke tenke seg enheten på andre premisser. Men når det gjelder det menneskelige forhold mellom de to sorter kristne er der til gjengjeld meget å gjøre. Han fastslår stor fremgang på dette område siden siste krig, og gleder seg over de voksende muligheter for samtale og brorskap i kristne grunnsannheter.

Men Cullmann ønsker å fremme ytterligere denne menneskelige tilnærming ved å gjøre den konkret i en gestus som også blir forstått utenfor teologenes akademiske krets. Og med apostelen Paulus' innsamling til de fattige kristne som forbilde og symbol på solidaritet, foreslår han at katolikker og protestanter mer og mer skal kappes i nestekjærlighet overfor *hverandres* trengende. Tanken har møtt skepsis, men ennå mer begeistring på begge sider av konfesjonsgrensene, og synes å fenge. Cullmann har holdt foredrag over hele verden, sist i USA, for å utbre tanken, og forteller at «i Rom puttet en ukjent munk en pengeseddel i lommen på meg, med en lapp hvor det sto skrevet: Fra en katolsk munk til en fattig protestant som tegn på kristen solidaritet. Jeg ga summen til lederen for valdensernes seminar i Rom. Han fortalte sine studenter om dette, og helt spontant laget de en innsamling av sine beskjedne midler og sendte resultatet til abbeden for et stort kloster i Rom, med anmodning om at det måtte gå til en som var i nød.»

Oscar Cullmann —
tror på hjertelaget.

■ Lenge før støvets år er Graham Greene blitt gjenstand for biografisk behandling: I England er der Marie-Béatrice Mesnet's «G. G. and the Heart of the Matter» og John Atkins' «G. G.», i Frankrike Victor de Pange's og Jacques Madaule's studier, — alle innføringer i et forfatterskap som med katolisismen som utgangspunkt tolker usedvanlig intenst etterkrigstidens livsfølelse i Vesten.

Det nyeste er en bok av Ronald Matthews, «My friend Graham Greene», som også er kommet i fransk oversettelse. Den gir fengslende glimt av mennesket Greene, med den underlige blanding av opprør, skyhet og desillusjonert vemod som karakteriserer ham:

«Greene er i høy grad et barn av sin tid. Ikke uten grunn finner han at han lever i en tragisk tidsalder, og den vil han gjenspeile i sitt verk. Derav forkjærligheten for samfunnets skyggeside. De ensomme, de utilpassede, de asosiale og nødlidende — alle dem som er ofre for vår over-utviklede kultur er hans kjæreste emner. Han liker de elendige, lasaronene, gledespike, rønnenes og de nedslitte hotellenes mennesker. Det han helst vil skildre er følelseslivet hos mennesker som føler sin avmakt overfor en verden det ikke nytter å kjempe imot, en verden hvor frykten hersker og behersker alle. «Livet er da ikke så verst», sier Rose til Pinkie i «Brighton Rock». «Tro om igjen,» svarer han. «Jeg skal si deg hva det er: Et fengsel. Ikke å ane hvor en skal ta pengene fra. . . utøyg, grå stør, kreft. En hører dem skrike ut gjennom loftsvinduene, barna som kommer til verden. Det er den langsomme død.»

Greene har selv sagt i et intervju, at han foresatte seg å vinne leserens sympati for de skikkelser som vanligvis bare vekker forakt og motvilje. Det mennesket som lider, skaper alltid enslags kjærlighet. Smerten gir individet en profil.

Det er ikke for ingen ting at Greene har valgt nettopp den spennende romanen og teatret for å uttrykke hva han vil si om noen av det åndelige livs mest hjertetyngende problemer. Det er en metode som ofte vekker en viss mistro, eller endog motvilje, hos forsiktige sjeler, som sjokkeres ved å se de kristne dyder utfolde seg i et klimt av smuss og last.

Mauriac har skrevet om Greene: «En skulle tro at synden får ham til å føle seg hjemme, — at han ikke kan føle seg i Nådens rike uten å ferdes i forbrytelsens, og at den Kristus som var kommet for å frelse det som var fortaapt, finnes ikke i de iskalde høyder hvor de uklanderlige ferdes. Det er i den dypeste søle at han finner den kostelige perlen.»

Greene søker i virkeligheten å gi oss et bilde av vår epoke: dens fariseiske ånd, dens sviktende sans for moralske verdier, dens urettferdige sosiale struktur, bygget på byråkrati og politimetoder. Det er ut fra disse realiteter at han søker å vise oss en annen virkelighet, et rike som ikke er av denne verden».

ALVORLIG MEMENTO

■ Problemet «kvinnelige prester» er langt fra utdebattert. I Bergensbladet «Morgenavisen» (3. april) stanser pastor Sverre Riisøen opp ved pater Finn Thorn's artikkel i «St. Olav» (21. mars). Han avviser at den dyptgripende uenigheten innen statskirken om en så vidt viktig side av dens embets- og kallsordning i og for seg skulle være noe å beklage: Den frie meningsytring som vi alle verdsetter i demokratiet har også kirken råd til å koste på seg, mener han.

Nå blir vel spørsmålet egentlig hvorvidt det her gjelder tidløse, eller høyst relative verdier i den kristne tradisjon. En kirke som åpner seg for indre strid om det tidløse den forvalter, er ingen kirke, men en kristelig farvet diskusjonsforening for frembringelse av teologiske privatmeninger og motsetninger.

Hører nu spørsmålet om kvinnelige prester til de «udiskuterbare» elementer i den kristne tradisjon, rent bortsett fra at profane myndigheters press og innblanding i denne innenkirkelige sak allerede avsporer diskusjonen? At der også innenfor statskirken finnes autoriserte røster som kraftig understreker hvilke skjebnesvangre følger det kan få, dersom en bryter med den kristne hovedkirkes årtusengamle tradisjon på dette området, det får man et sterkt inntrykk av, ved å

lese to klare og veldokumenterte kronikker om problemet («Morgenbladet» 31. mars og 1. april) av den lutherske biskopen i Tønsberg, Bjarne Skard. Biskop Skard slutter sin grundige gjennomgåelse av problemet ved å unnsi hva han kaller all «bedreviten i forhold til det apostoliske ord», og skriver:

«Kirken har aldri godtatt denne bedreviten. Den har sett på den som en meget alvorlig villfarelse. En slik bedreviten i forhold til apostelordet rammer i siste omgang ingen annen enn Kristus selv. Vi står her ved noe for kristendommen høyst eiendommelig. Det er Kristus selv som har gitt apostlene deres særstilling! Det er han som har garantert deres troverdighet. «Den som hører eder, hører meg, og den som forkaster eder, forkaster meg!»

Men da er det ikke ubillig å reise dette alvorlige spørsmål også i forbindelse med den sak vi her behandler. Nettopp i forbindelse med aksjonen for kvinnelige prester spør for eks. en mann som professor Prenter om vi ikke faktisk har å gjøre med en slik bedreviten, — mer i slekt med det 16. århundres svermerånder enn med Luther, mer i slekt med oldtidens gnostikere enn med Det nye testamente? Har denne aksjon faktisk noe å anføre fra Guds ord til korrigering av kirkens snart 2000-årige skriftforståelse og praksis? Eller skulle det i virkeligheten være «vår tid» som ut fra en formentlig høyere «gnosis» er kommet i skade for å skyve den apostoliske autoritet til side?

Allerede for 20 år siden etterlyste professor Anton Fridrichsen en åpen erkjennelse av dette forhold:

«Det kan ju hända att vi får kvinnliga präster . . . men då skal man icke försöka att få bort, att nya testamentet har en annan inställning. Man skall då i årlighetens namn medge och vidgå, att man sätter åsido den bibliska åskådningen och den apostoliska auktoriteten. . . Låt oss få full klarhet här och slippa alla försök att ta nya testamentet til intäkt för en sådan reform.»

Slike ord er et alvorlig memento for oss alle. Jeg har understreket den apostoliske autoritet. Og hva den betyr i «Ordets kirke» skulle være klart nok.

Det forekommer oss å være ord talt ut av en fellekristen bevissthet som også til alle tider og på alle breddegrader har vært vår egen.

Fr. Candidus.

Pierre l'Ermite død

Den katolske presses «grand old man», Pierre l'Ermite døde i forrige uke i Paris, 96 år gammel. Bak forfatternavnet skjulte seg en fin prest, sogneprest ved St. François de Sales i Paris, der han hadde virket siden 1916. Men sjelesorgen og skribentvirksomheten fulgte ad i gjensidig inspirasjon. Hans navn gikk verden over, hele 46 romaner foreligger fra hans hånd, 20 apologetiske skrifter, et utall av lederartikler og spirituelle petitarartikler og «tanker for dagen». I 60 år var han fast medarbeider i den katolske dagsavis «La Croix», og hans ukentlige lederartikler her sto stadig i sentrum for den franske katolske offentlighet. Helt til en lungebetendelse ganske nylig knekket hans siste krefter var Pierre l'Ermite virksom som journalist og forfatter, og det er ikke lenge siden at vårt blad bragte en gripende liten betraktning fra hans hånd (gjenoptrykt foran i dette nr.) og senere en beretning om hans enestående posisjon som sogneprest, forfatter og redaktør (nr. 14. 1958).

Han ble pavelig husprelat i 1948, og så sent som i fjor ga Det franske akademi en betydelig litteraturpris til den evigunge skribent.

En velkommen nyhet:

ELLISIV STEEN: KRISTIN LAVRANSDATTER

En kritisk studie. Hf. kr. 20.—.

For alle som vil trenge dypere inn i Sigrid Undsets store roman.

KATOLSK BOK- OG BLADSENTRAL,
Akersv. 5, Oslo. Tlf. 42 37 43

Keiserens veto

Da den store arbeiderpave Leo XIII var død, og Den hellige romerske kirkes kardinaler etter gammel skikk kom sammen for under hemmelig avstemning å velge den nye overhyrde for alle jordens katolikker, reiste også kardinalen av Kraków til Den evige stad.

Ved ankomsten til jernbanestasjonen i Wien ventet der en ordonnansoffiser fra den keiserlige livgarde som av sin hersker hadde fått i oppdrag å anmode kirkefyrsten om å komme til en audiens i residensslottet før han reiste videre til Italia.

«Deres Majestet», begynte kardinalen og bøyet seg forventningsfullt.

«Jeg har latt Dem kalle, Deres Eminense», svarte keiseren, og så ham inn i øynene mens han lekte med en pennekniv som lå på bordet, fordi jeg har et oppdrag å gi Dem nå som De reiser til Roma i anledning av pavevalget.»

Kardinalen så overrasket opp. Hva kunne det være keiseren ville han skulle gjøre i forbindelse med pavevalget?

Franz Joseph I gjorde en lett håndbevegelse.

«De vet kanskje, Deres Eminense, at der er forskjellige aspiranter til paveverdigheten. En av dem er den hittidige kardinalstatssekretær Rampolla. Uten tvil en begavet mann. En betydelig personlighet. En diplomat. En Kirkens fyrste. Men hans sympatier ligger tydelig på en bestemt linje. En *pave* Rampolla ville være uantagelig for meg og monarkiet.»

Kardinalen hevet hodet. Dette var det altså?

«Deres Majestet!» Stemmen skalv. «Deres Majestet vet at pavevalget er fritt. Kirken vil ikke tåle innblanding fra noen verdslig makt, selv om det skulle være fra den østerrikske keiser. Deres Majestet bekjenner seg som en trofast sønn av Kirken. Og den kommende pave vil — enten han heter Rampolla eller noe annet — alltid være bare *pave*. Enten han er fransk eller tysk, italiener eller østerriker.»

Franz Joseph I lot den besøkende få tale ut. «Jeg forstår deres Eminense til fullkommenhet», sa han så. Men De bedømmer ikke situasjonen riktig. Kardinal Rampolla må ikke under noen omstendigheter bli pave. Jeg vet at pavevalget er fritt. De usalige kamper mellom staufene og pavene hører fortiden til. Men keiseren av Østerrike har som arving etter Det hellige romerske rikes keisere fremdeles rett til før valget å erklære en kandidat som uantagelig. Jeg gir Deres Eminense i oppdrag å gjøre dette i mitt navn overfor kardinal Rampolla.»

Det var stor sinnsbevegelse blant kardinalene da navnet Rampolla ble nevnt ved de første forberedende drøftelser før pavevalget. Han vakte bifall hos mange

som satte den smidige formidler og diplomat, pave Leo XIII's medarbeider, meget høyt. Men så reiste kardinalen fra Kraków seg. Med bevende stemme fremførte han sitt oppdrag fra keiser Franz Joseph. Han gjorde det på den fineste mulige måte. Likevel hevdet det seg straks truende stemmer blant velgerne. De krevet at man like overfor denne inngripen fra den verdslige hersker ganske enkelt skulle gå over til dagsordenen. Høyt og heftig blandet stemmene seg med hverandre.

«Vi behøver ikke å frykte en konflikt med Østerrike!»

«Hvis Rampolla blir valgt, står Frankrike med ham!»

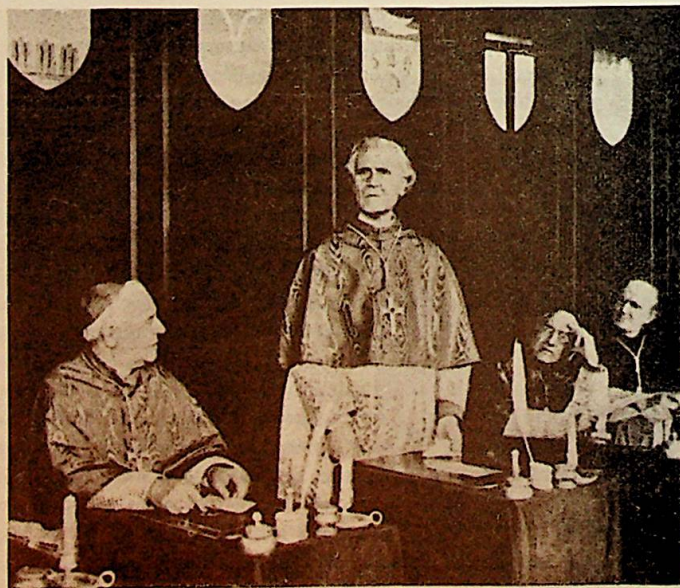
Kardinalen av Kraków hevet hånden besvergende. Det er akkurat hva vi vil og må unngå. For dermed forskyver vi vår motstand mot den østerrikske keisers inngrepen over på det rent verdslige område og gjør oss skyldige på annen måte. Det må komme en pave som er sterk nok til å oppheve denne sedvanerett for keiseren av huset Habsburg. Men foreløbig vil vi måtte ta hensyn til det.»

«En pave som ser bort fra den verdslige politikk vil vanskelig kunne stå seg,» mente en annen. «Enhver av oss vil kvie seg for å trække en katolsk stormakt som Østerrike-Ungarn på tærne. Hvem vet om ikke Kirken enda kan komme til å trenge den østerrikske keiser!»

«Kirken kan ikke stole på en verdslig makts beskyttelse — det samme om det dreier seg om en så gammel og ærverdig familie som Habsburgerne!»

Da hørtes en rolig og klar stemme blant de andres: «Kirken har bare en *eneste* beskytter og alliert: Gud, som

Den 4. august 1903 ble Pius X valgt til pave i et konklav med et uventet dramatisk innslag. Den høyt begavede og fortjenstrike kardinalstatssekretær Marino Rampolla møtte som den avgjort sterkeste kandidat til paveverdigheten, men hans varme følelser for Frankrike ble i denne spenningsladede tid ikke sett vennlig på av sentralmaktene, i all fall ikke av keiser Franz Joseph I av Østerrike. Han ga kardinal Puzyna av Kraków i oppdrag å nedlegge veto mot et eventuelt valg av kardinal Rampolla! Denne vetorett fra en verdslig makt ble opphevet av pave Pius X samtidig med hans valg. — Vårt bilde viser den dramatiske scene da det keiserlige veto ble gjort kjent og stammer fra en film som er bygget over den hl. pave Pius X's liv.

er død for oss på korset, hvis sårmerker den hellige Frans fra Assisi bar og som hver av oss søker å etterligne.»

«Hvem talte?» Kardinalen av Kraków mønstret rekkene uten å oppdage ham. Hans sidemann pekte mot den andre siden.

«Det var kardinal Sarto, patriarken av Venezia. En hjertensgod mann og medbroder. Forøvrig østerriker av fødsel, hvis det interesserer Dem. Da han lå i vuggen hørte Venezia enda til det habsburgske keiserrike.»

Og i samme øyeblikk hadde det dannet seg en gruppe som talte om kardinal Sartos enkle levevis og sjelesørgjeriske innstilling. «Hans domherrer er redd for at han vil selge Markuskirken enda en gang for å kunne hjelpe de fattige i Venezia!» — Jeg har latt meg fortelle at han har returbillett, da blir reisen billigere.

Det oppsto en ettertenksom stillhet. Til plutselig en eller annen utbrøt: «Han ville egne seg godt for Petri stol!»

Kardinalen av Kraków så seg rundt. Han kunne ikke fastslå hvem det var som hadde talt. Han så bare kardinal Sarto som satt i et hjørne av salen, stille og fordyppet i bønn, så det ut til.

Den hvite røken steg opp fra pipen ved Det sikstinske kapell.

«Habemus papam!» — Vi har en pave!

Den enorme menneskemassen på Petersplassen ropte med sydlandsk iver: «Evviva il papa!» — «Evviva il papa!»
Leve paven!

Og likevel visste ingen hvilken kandidat hadde fått det nødvendige stemmetall.

I konklavesalen sto imidlertid kardinal Sarto, patriark av Venezia, rystende under baldakinen på tronstolen. Han alene var blitt stående da det ble bekjentgjort at valget på overhyrde for Den katolske kirke var falt på ham.

«Hvilket navn vil du ta?»

Klart og tydelig kom svaret. Den nye paven hadde allerede fattet seg. Overgitt seg til Guds vilje.

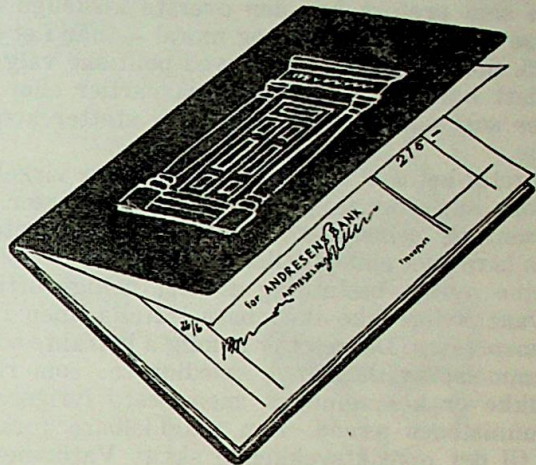
«Pius X.»

Og vendt mot kardinalene tilføyet han med blikket rettet mot himmelen: «Guds forsyn har opphøyet Oss til å være vår salige forgjenger, Leo XIII's etterfølger. Vi vil at det aldri mer skal bli spørsmål om en pave passer en verdslig makt eller ikke. Vi opphever i kraft av Vårt valg til pave med virkning fra i dag den rett til å utelukke en kandidat fra pavevalget som keiseren av Østerrike gjør krav på.»

Et høyt «Evviva Pio X!» lød gjennom kardinalenes rekker.

Kardinalen av Kraków knelte med de andre foran Vatikanets nye herre for å hylde ham. Hadde han noen anelse om at han i denne stund hadde vært den Eviges hånd og anbragt en helgen på Petri stol? Keiseren av Østerrike hadde utført mangen en dåd som vil bli stående i historien. Men denne var nok den betydeligste. Også han — et verktøy for Vår Herre;

Ved DÅP eller KONFIRMASJON

En BANKBOK er
DEN BESTE GAVE

ANDRESENS BANK
AKTIESELSKAP
OSLO

FRA OSLO KATOLSKE BISPEDØMME:

På fredag den 1. mai, som er offisiell festdag, dispenseres alle fra abstinensbudet.

Frøken Marie Knudtzon 80 år

Frøken Marie Knudtzon fylte 80 år den 21. april. Som kjent er hennes navn uløselig knyttet til grunnleggelsen av de kontemplative dominikaneriners kloster på Lunden gård, Økern, Oslo. Denne institusjon vil 7. juni i år ved en særlig høytidelighet bli offisielt opprettet som selvstendig kloster, og St. Olav vil da også komme tilbake på dets donator, frøken Knudtzons fortjenstfulle innsats. Hun innehar æreskorset «Pro Ecclesia et Pontifice, som ble tildelt henne i 1924. Imidlertid sier vi et varmt «ad multos annos»!

KATOLSK FORUM

DOMINIKANERNES FOREDRAGSAFTENER

Neuberggt. 15, Oslo

Tirsdag 28. april og tirsdag 5. mai kl. 20:

BOTENS SAKRAMENT — HVORDAN SKAL VI SKRIFTE? ved pater H. Rieber-Mohn.

Ingen katolske stemmer til kommunistene

Kongregasjonen Det hellige officium — som med Paven som prefekt har den øverste kirkelige kompetanse i spørsmål om tro og moral — har i et møte den 25. mars besluttet at det ved politiske valg ikke er tillatt katolikker å stemme på partier eller kandidater som samarbeider med eller støtter kommunistene.

Dekretet betoner videre at det også har virkekraft selv om angjeldende partier eller kandidater ikke representerer prinsipper som strir mot Den katolske kirkes lære eller endog kaller seg kristne.

Denne nyeste beslutning av Det hellige officium har vakt livlig ekko ikke bare i Italia, men i hele verdenspressen. Dekretet er nemlig å betrakte som en fordømmelse av de mange «medløpere» som riktignok ikke er kommunister, men desto ivrigere går kommunistenes ærend. Den umiddelbare foranledning til det oppsiktsvekkende skritt Vatikanet her har tatt, er, heter det, den forestående valgkamp på Sicilia, der den tidligere representant for de kristelige demokrater, Silvio Milazzo, og hans «kristelig-sosiale union» alt ved fjorårets slutt inngikk en koalisjon med kommunistene i regionalparlamentet. Denne koalisjon hadde Milazzo og hans partifeller også i sinne å opprettholde dersom de skulle seire ved valget kommende juni.

I november ifjor hadde erkebiskopen av Palermo, kardinal Ernesto Ruffini, med henblikk på Milazzos

koalisjonspolitik, minnet velgerne innen erkebispedømmet om Det hellige officiums dekret av 1. juni 1949, som fordømmer kommunismen og forbød katolikker å yte den direkte eller indirekte støtte i ord eller handling. Siden kardinalens henstilling ble så godt som resultatløs, har Vatikanet nå åpenbart funnet det nødvendig å supplere dekretet av 1949 med et nytt og mer vidtgående.

Det sicilianske episkopat har allerede forrige mandag rettet et felles hyrdebrev til befolkningen, der de viser til det nye dekretet og understreker den betydning det særlig har for situasjonen på Sicilia. Kardinal Ruffini ankom til Roma dagen etter og hadde straks et møte med kardinalstatssekretær Tardini og audiens hos Pave Johannes XXIII følgende onsdag.

Diplomatiske observatører i Roma mener at beslutningen truffet av Det hellige officium utover den aktuelle foranledning også vil få sin betydning når det gjelder de «katolske grupper» på den annen side av jernteppet, som i sitt strev etter å finne en modus vivendi er gått for vidt i sitt forhold til kommunistene. Dog mener man at dekretet ikke nødvendiggjør noen endring i Kirkens holdning i Polen.

Vatikanets radio har senere presisert at dekretet rammer de katolikker som *bevisst og frivillig* begunstiger kommunismen og at disse ikke vil kunne motta Kirkens sakramenter. Ekskommunisert derimot — d.v.s. utstøtt av Kirken — blir de som offentlig bekjenner seg til kommunismen og går aktivt inn for å utbre den. En sameksistens mellom katolisismen og kommunismen er og blir en illusjon, og Kirken ser det som sin plikt atter å presisere hvor skillelinjen går.

UTLANDET

VATIKANET

Venezia og St. Pius X.

Pave Johannes XXIII har utnevnt patriarken av Venezia, kardinal Urbani, til pavelegat i anledning av avslutningshøytidelighetene i Venezia, hvor St. Pius X's legeme vil ligge i St. Markuskirken til 10. mai. Pius X var, i likhet med den nåværende pave, patriark av Venezia før han ble valgt til pave.

St. Pius X's legeme ble overført til St. Markuskirken i Venezia den 12. april, og vil bli ført tilbake til St. Peterskirken i Roma igjen når høytidelighetene i Venezia er avsluttet.

I Osservatore for 15. mars ble det for første gang offentliggjort at St. Pius X før han tiltrådte Konklavet hvor han ble valgt til pave, sa til en venn at hvis han ble valgt, ville han ta navnet Johannes XXIII. Hvorfor han ikke gjorde det, er aldri blitt kjent.

Historien gjengis i en bok hvor det fortelles om den nåværende Paves besøk til St. Pius X's fødested. Det var Francesco Saccardo, redaktør for den venezianske avis «La Difesa» i begynnelsen

av dette århundre, som står for utgivelsen av nevnte bok. Der fortelles også om et gratulasjonstelegram til St. Pius X da han var valgt, og som ble adressert til «S. S. Giovanni XXIII, Roma.»

Kardinal Agagianian tilbake fra Østen.

Propagandakongregasjonens pro-prefekt, kardinal Agagianian, kom tilbake til Roma i begynnelsen av april, etter en lang reise i det fjerne Østen. Turen begynte i februar da han reiste til Nord-Vietnam som pavelegat utsendt til en kongress, videre gikk reisen til Thailand, Formosa, Hong Kong, Korea og Japan.

Han har opplevet mange bemerkelsesverdige maifestasjoner av katolsk tro og hengivelse, og etter å ha tilbragt en uke i Japan, hvor han ble mottatt av keiser Hirohito, sa han: «Det var oppmuntrende å se den religionsfrihet som råder i landet. Jeg har vært vitne til det katolske hierarkis, presteskapets og mange misjonærers store kjærlighet til det japanske folk.»

To paver med døpenavnet Giuseppe — Josef.

Osservatore Romano har bemerket det overraskende faktum at pave Johannes XXIII og St. Pius X er de eneste to paver i hele Kirkens historie som begge er døpt Giuseppe, eller Josef. Det ble nevnt i en artikkel hvor de to paver ble sammenlignet.

A propos Pavens navn, så har det vært diskutert i romerske aviser om grunnen til at han skriver «Joannes»,

uten h. Det later til at h-en er blitt sløffet på et tidspunkt som svarer til senmiddelalderen. Navnet skal egentlig staves på latin slik som Paven skriver det, og slik står det også i messebøker og andre liturgiske skrifter.

Pavelige hilser til Japan.

Pave Johannes XXIII har sendt et personlig lykkeønskingsbudskap over Vatikanets radiostasjon til den japanske kronprins. Paven uttrykte sine ønsker om åndelig fremgang og velferd for det japanske folk i anledning av nasjonens fest.

I et annet radiobudskap sendte Paven sine lykkeønskinger til den japanske kronprins, Akihito, og Michiko Shoda, i anledning av deres bryllup. (KNA)

Negerkunstnere i audiens.

Pave Johannes XXIII ga en spesiell audiens til 150 negerforfattere og kunstnere som var delegert til en verdenskonferens i Roma ved påsketider. I en kort tale på fransk sa Paven bl. a.:

«Dere tilhører mange nasjoner på de gamle og nye kontinenter, er forskjellige hva angår språk og arbeid, men bekrefter at dere er knyttet sammen gjennom en felles raseopprinnelse og et felles ansvar overfor forfedrenes arv. Kirken verdsetter, respekterer og oppmuntret alt arbeid med å utforske en kulturs egenart, dens røtter i historien; det dere gjør for å vise en dyptliggende harmoni mellom dens forskjellige uttrykksformer, og ved hjelp av nye metoder, la deres egne respektive land få fordel av

alt dette. Hvor som helst kunstens og tankens autentiske verdier kan berike den menneskelige familie, står Kirken ferdig til å støtte dette åndens arbeide. Som dere vet, identifiserer ikke Kirken seg med noen bestemt kultur, ikke engang med Vestens, som dens historie har vært så sammenknyttet med. For dens misjon er av en annen orden, den gjelder menneskenes religiøse frelse. Men Kirken er fylt av evig ungdom ved den Hellige Ånds medvirken, og står ferdig til å anerkjenne, ønske velkommen og endog inspirere alt som blir til ære for det menneskelige intellekt og hjerte også på andre strender av jordkloden enn Middelhavets, som ble vuggen Forsynet valgte for kristendommen.»

CHINA

Vil de røde kinesere skaffe seg egen pave?!

På de «omskoleringskurser» som de kinesiske kommunister tvinger landets katolikker til å delta i, skal spørsmålet om en egen pave for China være berørt. Folk som har vært i China nylig, kan fortelle at Paven blir betegnet som «imperialist» på de nevnte kurser. I følge «Den patriotiske forening av kinesiske katolikker», som er skilt fra Roma, er nå over tyve biskoper viglet i Roma uten Vatikanets godkjenning. Og innenfor den patriotiske forening skal det være en gruppe som arbeider for en kinesisk pave.

Nyhetsbyrået Fides i Roma oppgir at det religiøse liv i China nå er nesten kvalt. De aller fleste prester er anbragt i folkekommunene, og de virkelige katolikker føler seg ikke forpliktet til å delta i de gudstjenester som holdes av de «patriotiske» prester.

Fra fengsel til hospital.

Mgr. James E. Walsh — den siste amerikanske katolske misjonær og siste utenlandske katolske biskop i China,

arrestert i slutten av 1958 av kommunistene og anbragt i fengsel i Shanghai, er nylig overflyttet til et sykehus i samme by.

Mgr. Walsh's tilstand skal være dårlig, men det er ikke kjent hva som feiler ham. Man vet heller ikke i hvilket sykehus han befinner seg.

Han er anklaget for å ha krenket de nåværende kinesiske lover, men det er aldri oppgitt noe nærmere om hva det går ut på.

CUBA

Ikke religionsundervisning i Statens skoler.

Den cubanske regjering vil ikke legge hånd på de katolske skoler, og vil utnevne en kommisjon som skal utarbeide et undervisningsprogram hvor den kristne morals prinsipper ivaretas, til bruk for de offentlige skoler. For de offentlige skoler skal fortsatt ha en verdslig karakter og vil ikke gi religionsundervisning i vanlig forstand.

Det er den nye undervisningsminister som har gitt denne erklæring i tilknytning til en samtale han hadde i begynnelsen av mars med erkebiskopen av Santiago, mgr. Perez Serantes.

Dermed etterkommer ikke regjeringen de krav som episkopatet fremsatte i et hyrdebrev om religionsundervisningen. Også lederne innen legfolkets rekke har anmodet om at det må bli gitt undervisning i religion på alle skoler. I en erklæring undertegnet av formennene for de fire organisasjoner i den katolsk aksjon, og av ti andre katolske bevegelser i landet, heter det bl. a.: Det er ikke tilfredsstillende at religionsundervisning bare sikres familier som har anledning til å sende sine barn på katolske skoler.

MALTA

Ingen prestemangel!

Like før påske ble 43 nye prester ordinert av erkebiskopen av Malta. Total-

En kjærkommen gave:

VIEVANNSKAR
i porselen kr. 5.00

Vi sender også pr.
postoppkrav.

Galligani

STORTINGSST. 22
NEDRE SLOTTST. 25

antallet på katolske prester på oya kom dermed opp i 891, fordelt med en halvpart hver på sekularprester og ordensprester. Innbyggerantallet er bare ca. 300 000.

FRANKRIKE

Pax Christi's fredsdag.

Den internasjonale bevegelse Pax Christi, som tretten nasjoner for tiden står tilknyttet, har satt seg som oppgave å introdusere fredens ånd i de internasjonale forbindelser ved å oppvekke katolikkenes initiativ på alle fredens områder.

I år går Pax Christi's spesielle arbeide ut på å få i stand en tilnærming mellom menneskene ved at personer av forskjellig nasjonalitet som er kulturelt forbundet med hverandre, kommer sammen til et effektivt møte. Ungdommen får anledning til å møtes på denne måte under den såkalte «Route internationale annuelle (årlig internasjonale kurs) som i år finner sted fra 25. juli til 4. august i Tyskland. Den internasjonale fredsdag er fastsatt til søndag 10. mai.

ENGLAND

Biskopene konfererer.

Under forsete av erkebiskopen av Westminster, kardinal Godfrey, vil de katolske biskoper i England og Wales komme sammen til den årlige vårkonferanse i disse dager. Et av samtaleemnene

SOMMERSKOLENE 1959 - Fra Norsk Katolsk Ungdomsforbund.

Vi henviser til planoversikten i forrige nr. av St. Olav (s. 113) med tilføyelse av følgende: 1) Når det gjelder deltagere ved Nordisk skole er det bare de over 20 år som må ordne med individuelt medlemskap i Landslaget for norske ungdomsherberger. For deltagere under 20 år ordner vi med kollektivt medlemskap. 2) Kursavgiften ved Nordisk skole er definitivt satt til sv.kr. 70.00.

Jeg søker om Juniorleiren
å få delta ved Norsk sommerskole
 Nordisk sommerskole

Sett x i den ruten som passer.
Utfyll skjemaet tydelig og send det inn til Skoleledelsen, Akersveien 5, Oslo, snarest mulig.

Navn _____

Adresse _____

Født _____

Menighet _____

(Konvertert år) _____

Gift/ugift _____

Yrke _____

Deltatt ved tidligere skoler:

Tillitsverv i ungdomsarbeidet:

Norsk s.skole år _____

Nordisk s.skole år _____

Vinterskole år _____

den / 19 _____

Anbefales: _____

Søkerens underskrift _____

Prest eller ungdomslag. _____

er opprettelsen av et katolsk institutt for høyere undervisning. Katolske universitetslærere hadde allerede i fjor høst oppfordret til et slikt tiltak. Instituttet blir sannsynligvis opprettet i en engelsk universitetsby. (KNA)

Bok fra British Medical Association stoppet.

British Medical Association, en nøytral medisinsk organisasjon, sendte i begynnelsen av mars ut en liten bok om ekteskapet som oppvakte enølge av forargelse i både katolske og andre kretser. De forskjellige sider ved ekteskapet blir behandlet, og blant medarbeiderne er en dissenterprest og flere ekteskapsrådgivere foruten «Familedoktoren». Den artikkel som har forårsaket den kraftigste reaksjon heter: «Er kyskheden gammeldags?»

Hele boken går mot den kristne ekteskapsmoral, og en komité som ble valgt for å gå grundig gjennom alle artiklene, anmodet British Medical Association om å stanse salget. Dette ble etterkommet.

Nesten hele pressen i England ga boken en skarp kritikk, og Daily Mail skrev i den forbindelse: «Det mest forbausende er at den har kunnet utkomme.»

POLEN

Hvilken kurs?

I en artikkel i «L' Osservatore della Domenica» nylig setter redaktør Federico Alessandrini et spørsmålstegn ved Kirkens fremtid i Polen. Han gjør oppmerksom på de trusler den er stilt overfor og frykter at situasjonen er blitt vanskeligere i det siste.

Kirken ble utsatt for flere angrep under den 3. unifiserte arbeiderpartikonferens i Warszawa fra 10. til 12. mars. En av de delegerte anmodet om at katekismeundervisningen måtte bli opphevet i de skoler hvor den ennå er tillatt. En annen kom med forslag om obligatoriske partiforedrag i alle høyere undervisningsanstalter, innbefattet de katolske fakulteter, seminarer, m. m.

Endelig kom partiets generalsekretær, Gomulka, med en veritabel advarsel til det polske episkopat: «Vi oppfordrer det katolske hierarki til å gjøre en slutt på provokasjonene mot folkestyret, for det vil helt sikkert ikke ende med noen fordel for Kirken. Vi gjentar enda en gang at vi ikke ønsker krig med Kirken, men denne må begrense sin virksomhet utelukkende til spørsmål som vedrører den religiøse tro.»

Selv om denne advarsel ikke egentlig kan kalles en trusel, gir den likevel grunn til den uro Alessandrini gir uttrykk for i sin artikkel: «Det lover ikke godt for katolikken når en kommunist

sier at Kirken «må begrense sin virksomhet utelukkende til spørsmål som angår troen.» Man har rikelig med erfaring for at den virkelige hensikt er å gi religionen muligheter for en viss kultus bare innenfor rammen av lover som kan kvele den fullstendig etter som disse lovene anvendes.

Frihet til å bringe Guds ord ut til folket, gi ungdommen en religiøs og moralsk oppdragelse og religionsundervisning i skolene hører ikke inn under de tillatte «religiøse friheter.» Det er provokasjoner.»

TIBET

«Solidaritetskomité» i Bombay.

Utgiveren av den indiske dagsavis «Indian Express», Francis Moreas, som er katolikk, er valgt til generalsekretær for en såkalt «solidaritetskomité». Komitéen ble dannet i Bombay like etter den antikommunistiske oppstand i Tibet, og skal hjelpe tibetanske flyktninger. (KNA)

Katolske misjonærer.

Da kommunistene begynte å virke i Tibet i 1950, utviste de bl. a. noen sveitsiske munkker fra St. Bernhardklosteret, som hadde opprettet et lite hospits i de tibetanske fjell i 1934. Disse munkene var de siste i en lang rekke katolske misjonærer i Tibet; de første kom dit lenge før noen andre europeere. Den første europeer som ankom til Lhasa, var en fransiskaner, Odoric di Pordenone, i første halvdel av det 14. århundre. Det var fransiskanere i Lhasa helt til 1760, og en av dem skrev den første bok om Tibet på et europeisk språk.

I det 17. århundre var det også jesuitter i Tibet. De første reisebrev om landet ble skrevet av en portugisisk jesuitt i 1624.

UNGARN

En biskops fødselsdag.

Paven sendte et gratulasjonsbrev til biskopen av Szekesfehervar, mgr. Lajos Shvoy, da denne fylte 80 år den 9. mars. L' Osservatore bekjentgjorde dette en tid etterpå og tilføyet at brevet bekrefter den forening i Kristus og Peter som forfølgelser bare gjør sterkere. Gjennom biskopen av Szekesfehervar, dekan for

de ungarske prester, ønsker Paven å være nær alle biskopene for den noble ungarske nasjon i en tid da landet blir prøvet så hårdt.

TSJEKKOSLOVAKIET

Sosialistisk dåp.

Etter Øst-Tyskland er det Tsjekkoslovakiets tur til å innføre verdsliggjøringen av de religiøse sakramenter. Således har nylig en verdslig seremoni erstattet den religiøse dåp. Den verdslige dåp foregår ved at stedets borgermester først holder en kort tale, så spilles det en vuggevise e. l. på orgel og uniformerte medlemmer av en kommunistisk ungdomsorganisasjon leser dikt. Som avslutning på seremonien får foreldrene en blomsterbukett.

En ny antireligiøs kampanje er dessuten satt i gang i hele landet. Bladet «Informations catholiques internationales» som disse opplysninger er hentet fra, gjengir imidlertid også et fotografi fra en pilegrimstur til St. Antonin i Moravia for en tid siden. På bildet ser man hundrevis av alle slags motorsykler foran kirken. De tilhører neppe hverken gamle koner eller barn. . .

VEST-TYSKLAND

Sognepresten skaffet muhammedanerne plass.

I München kunne muhammedanerne avslutte sin fastetid i år i et katolsk menighetslokale. Sognepresten ved St. Paul, dr. Karl Fröhlich, stilte menighetslokalet til disposisjon for de muhammedanske flyktninger og andre muselmaner som avsluttet fasten i München med den foreskrevne fest, «ramaden». Dessuten har han skaffet dem et annet lokale, også gratis, hvor de for fremtiden regelmessig kan holde sine gudstjenester.

I festen i menighetslokalet i München deltok emigrerte russere, kjøpmenn fra Turkestan, ukrainere, arabiske studenter, indonesere, persere og syrere.

ØSTERRIKE

Den katolske ungdom og festivalen i Wien.

Ungdommen i Østerrike har dannet en «aksjonsforening» for å protestere mot at den kommunistiske ungdoms-

DRAMMEN

GUSTAV THIELEMANN

Pølse- og hermetikkfabrikk

Tlf. 83 41 84 - DRAMMEN

Drammens malerforretning

Tlf. 83 39 16 - 83 33 32

Inneh. Asbjørn Gundersen

GUSTAV BÖHM & SØN A/S

Bakeri og Konditori

Drammen

HARALD LYCHE & CO.

Bøker - Papir - Toalettaker

Sportsartikler - Leketøy

TYRILYS

A/S TYRI
FABRIKKER

Drammen

Har også landets eneste bivokspresseri

festival skal finne sted i Wien. Det blir første gang den arrangeres utenfor jernteppelandene.

Under et møte som aksjonsforeningen holdt nylig, ble følgende erklæring forfattet:

«Vi vet hvilken fortvilet stilling Taushetens kirke befinner seg i. Ikke engang den triumferende sang fra dem som har makten i de kommunistiske land — og som for anledningen har istemt fristende lokkerop — kan forandre noe på denne kjensgjerning. I ti år var vi tvunget til å utholde en okkupasjon fra fremmede og leve bastet og bundet som våre naboer. Det er derfor ikke tilfeldig at den østerrikske ungdom er klar over at det dreier seg om en propagandaaksjon fra kommunistenes side. Svaret fra den østerrikske ungdom og fra studentene er klart og utvetydig: Blankt avslag til deltakelse i festivalen, et absolutt nei.

Vi har hatt mange samtaler, og vi kan erklære at vi er overbevist om at festivalen er et klart kommunistisk arrangement. De krav vi har fremsatt er blitt tilbakevist. På kommunistenes program står at man forutsetter en sympatimanifestasjon til fordel for kolonifolkene og

de undertrykte, men en lignende manifestasjon til fordel for Ungarn og andre undertrykte folk forekommer ikke. De som står bak festivalen er Demokratiske studenters verdensforbund og Studentenes internasjonale union, begge to kommunistiske organisasjoner. Alle ikke-kommunistiske internasjonale ungdomsforbund har nektet å delta. Den østerrikske ungdom vil ikke ha noe å gjøre med denne festival.»

Husk

INNSAMLINGEN TIL

ST. HALLVARD KLOSTER

i Sylling — legfolkets eget samlingssted i katolsk atmosfære. Bidrag over postgirokonto nr. 198 91, St. Hallvard Kloster, Sylling.

For resten
av året
får De
tilsendt

ST. OLAV
for kr. 12.00

TRONDHEIM

VÆR SIKKER

på førsteklasses varer til kjøkkenet.

De fleste kjøkkensjefer vet de er trygge med
ROHDE Gelée, Puddinger, Sauser
(også spesialtyper, ferdigsøt, for diabetikere)
ROHDE Syltetøyer, Marmelader, Safter

ROHDE Boks 95, Trondheim.

TRONDHEIM

AKSJESELSKAPET
PROTON

RØNTGENANLEGG
RØNTGENUTSTYR
OPERASJONSLAMPER
CARDIOGRAFER
KORTBØLGEAPPARATER etc.
HØYFJELLSSOLER

Sykepleieartikler
Laboratorieutstyr
Analysekjemikalier
Reagenser

For kvalitet

A/S Christian Falchenberg

Johan P. Rønning
Malermester

Kontor:
Skolegt. 2A - Tlf. 26 474
Verksted:
Kjøbmannsgt. 85 - Tlf. 29 786

L. GALLIGANI

Pryd- og Brukskunst

Alltid til tjeneste!

FUNDAMENT A-S

Entreprenørfirma

A/S M. A. Hansens Glassmagasin

Salgskontor:
Brattorggt. 3 B - Telefon 20 319

Et ord er nok ...

KVALITET
Johan Vefjell

Best og billigst

K. LUND A/S
Rørleggerforretning - Rørhandel
Trondheim

Salomons skoforretning

O. Trygvassonsgt. 35
Telefon 20200

BASAREN VED BYBROEN

MØBELFORRETNING

Grunnlagt 1889 - Trondheim

BERG & WIGUM A/S

Elektrisk Installasjonsforretning

Fjordgt. 17.
Telf. 21 483 - Trondheim

A.s Trondhjems Margarinfabrikk

Munkegaten 5 - Trondheim

Leverandør til St. Elisabeths Hospital

OSLO

OBS!
Ved
adresseforandringer,
vennligst oppgi også
den tidligere
adresse!

*All slags
forsikring*

ANTH. B NILSEN & CO'S
ASSURANCEBUREAU A/S

Rådhusgaten 27, Oslo.   Telefon 41 01 10.

OSLO

T. S. JACOBSEN
BEGRAVELSESBYRA
Ullevålsv. 1 - Oslo
Tlf. 33 23 34 - 33 22 46
Privat 41 64 78 - 69 43 72

N. JOHANSEN
Bakeri & Konditori
Valkyriegt. 1 - Oslo

Allslags snekkerarbeid utføres
REIDAR MYRVOLD
Gladsvei 23, Grefsen
Tlf. 37 57 68

THRONSEN & CO.
BOKTRYKKERI
Bernh. Getzgate 3b, Oslo
Telefon 33 18 34 - 33 32 37

**TV
RADIO
ELEKTRO**

H. GUSTAFSON A-S
Akersveien 19   Tlf. 42 50 17

A/s Norsk Medicinsk Varehus
Pilestredet 7 - Telef. 33 43 70 - Oslo
Sykehusutstyr - Sanitetsmateriell
Brilleoptikk

Har denne annonse noen verdi? De
avgjør det ved å benytte oss som
Deres forsikringsforbindelse

Gulli & Rokk
ASSURANSE
Stortingsgt. 22 - Sentralbord 33 44 00
OSLO

WISBECH
ANTIEBELSKAP
Majorstua - Oslo
MASKIN- OG ELEKTROTEKNISKE
FABRIKKER

**A SPARE ER EN VANE-
SAK, EN VILJESAK, EN
KARAKTERSAK**

« K L A R »
Fåes i banker over hele landet

Spesialforretning i
RUSTFRITT STÅL
for sykehusene

KNUT JUUL CHRISTIANSEN
Stortingsplass 7 II
Tlf. 33 36 24 - Oslo
Tlgr.adr.: RUSTFRIKNUT

**Beste
og hurtigste
slipemiddel
for lager og
ventiler**